Silvanoprus fagi (Coleoptera: Silvanidae) aan de westrand van Brussel

Willy Troukens

Samenvatting. Naar aanleiding van een vangst van *Silvanoprus fagi* (Guérin-Méneville, 1844) in een lichtval te Dilbeek (VB) op 21.vii.2010, licht de auteur de verschillen toe tussen *S. fagi* en de andere soorten Silvanidae. Verder wordt informatie verstrekt over de voorkeur van deze soort voor naaldbomen en de verspreiding in België.

Abstract. *Silvanoprus fagi* (Coleoptera: Silvanidae) at the westside of Brussels, Belgium
In connection with a capture of *Silvanoprus fagi* (Guérin-Méneville, 1844) in a light trap on 21.vii.2010 at Dilbeek (VB), the author points to the differences between *S. fagi* and the other Silvanidae species. Some information is given as well about its preference for coniferous trees and a map shows its distribution in Belgium.

Résumé. *Silvanoprus fagi* (Coleoptera: Silvanidae) à la périphérie ouest de Bruxelles, Belgique
A l'occasion d'une capture de *Silvanoprus fagi* (Guérin-Méneville, 1844) dans un piège lumineux le 21.vii.2010 à Dilbeek (VB), l'auteur tire l'attention sur quelques différences entre *S. fagi* et d'autres Silvanidae. Il donne aussi des détails au sujet des préférences de l'espèce pour des conifères. En plus, une carte de répartition montre la distribution de *S. fagi* en Belgique.

Key words : *Silvanoprus fagi* – Silvanidae – Faunistics – Belgium – Coleoptera.

Troukens, W.: Ninoofsesteenweg 782/8, B-1070 Anderlecht. nicole.sengier@skynet.be

Op 21.vii.2010 ontdekte ik in mijn kleine Heath-val op het Roelandsveld te Dilbeek (VB) een exemplaar van *Silvanoprus fagi* (Guérin-Méneville, 1844) (fig. 1). Dit kevertje behoort tegenwoordig tot de familie Silvanidae (Vorst 2010: 125). In de klassieke keverliteratuur moet men hem echter zoeken bij de Cucujidae (Voght 1967: 83–104).

Silvanoprus fagi is een roestrood kevertje met een lengte van 2,5 à 3 mm. Sprieten met 3 verdikte eindleden. Kop en halsschild glansloos en korrelig bestippeld. Halsschild langer dan breed, aan de basis sterk versmald; de zijranden zeer fijn en onduidelijk gekarteld (Keer 1930: 509). Halsschild bovendien met tandvormige, schuin naar voren gerichte voorhoeken. Dekschilden met stevige stippelstrepen.

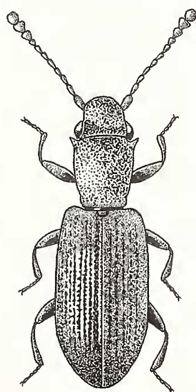

Fig. 1. *Silvanoprus fagi* (Guérin-Méneville, 1844).

Silvanoprus fagi kan verward worden met kevertjes van het geslacht *Silvanus*. Bij de *Silvanus*-soorten zijn de tandvormige voorhoeken van het halsschild echter duidelijk zijwaarts gericht. Bovendien kan het halsschild lengtegroeven vertonen wat niet het geval is bij *Silvanoprus fagi*. Kenmerkend voor de *Silvanus*-soorten is de aanwezigheid van slapen achter de ogen, dit in tegenstelling met *Silvanoprus fagi* waar de slapen quasi ontbreken; hiervan is alleen achter elk oog een piepklein, rudimentair restantje te zien dat zelfs niet eens verbonden is met de kop.

Het areaal van *Silvanoprus fagi* beslaat heel Midden-Europa maar de soort wordt toch beschouwd als zeldzaam (Voght 1967: 92). Dat geldt ook voor België (fig. 2). De imago's zijn van mei tot september aan te treffen in de buurt van naaldhout. De vangst te Dilbeek had plaats op 20 m van een rij vrij jonge sparren. Volgens Keer (1930: 509) kan men hem vinden achter sparrenschors, op korstmossen van dennen en in afgevallen sparrenkegels. Voght (1967: 92) voegt hier nog aan toe: op verdroogde sparrentakjes en – erg verrassend – dikwijls op begraafplaatsen in oude bloemenkransen!

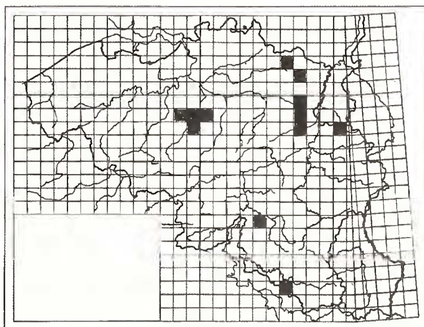

Fig. 2. Vindplaatsen van *Silvanoprus fagi* (Guérin-Méneville, 1844) in België.

De Silvanidae worden in ons land vertegenwoordigd door een tiental soorten waaronder enkele voorraadinsecten met een kosmopolitische verspreiding. Behalve *Silvanoprus fagi* trof ik sinds 1970 aan de westrand van Brussel nog 3 andere soorten aan, nl. *Uleiota planata* (Linnaeus, 1761), *Oryzaephilus surinamensis* (Linnaeus, 1758) en *Silvanus unidentatus* (Olivier, 1790). Hieraan werd vroeger al een uitgebreid artikel gewijd (Troukens 2006).

Dankwoord

Informatie en gegevens voor dit artikel werden mij vriendelijk bezorgd door Luc Crevecoeur (Genk) en Alain Drumont (KBIN, Brussel). Hiermee was het mogelijk om het verspreidingskaartje samen te stellen. Hartelijk dank!

Bibliografie

Keer P. M. 1930. *Calwer keverboek*. — W. J. Thieme & Cie, Zutphen.

Troukens W. 2006. Schorsglanskevers, smalkevers en tonderkevers aan de westrand van Brussel (Coleoptera: Rhizophagidae, Cucujidae en Erotylidae). — *Phegea* **34**(1): 33–38.

Voght H. 1967. Cucujidae. – In: Freude, Harde & Lohse (eds.). *Die Käfer Mitteleuropas*. Band 7. — Goecke & Evers Verlag, Krefeld.

Vorst O. 2010. *Catalogus van de Nederlandse kevers* (*Coleoptera*). — *Monografieën van de Nederlandse Entomologische Vereniging* **11**. – NEV, Amsterdam.